

Arbeidsmarkedet nå – april 2016

"Arbeidsmarkedet nå" er eit månadleg notat frå Utredningsseksjonen i Arbeids- og velferdsdirektoratet. Notatet er skrive av Jorunn.Furuberg@nav.no 29.april 2016.

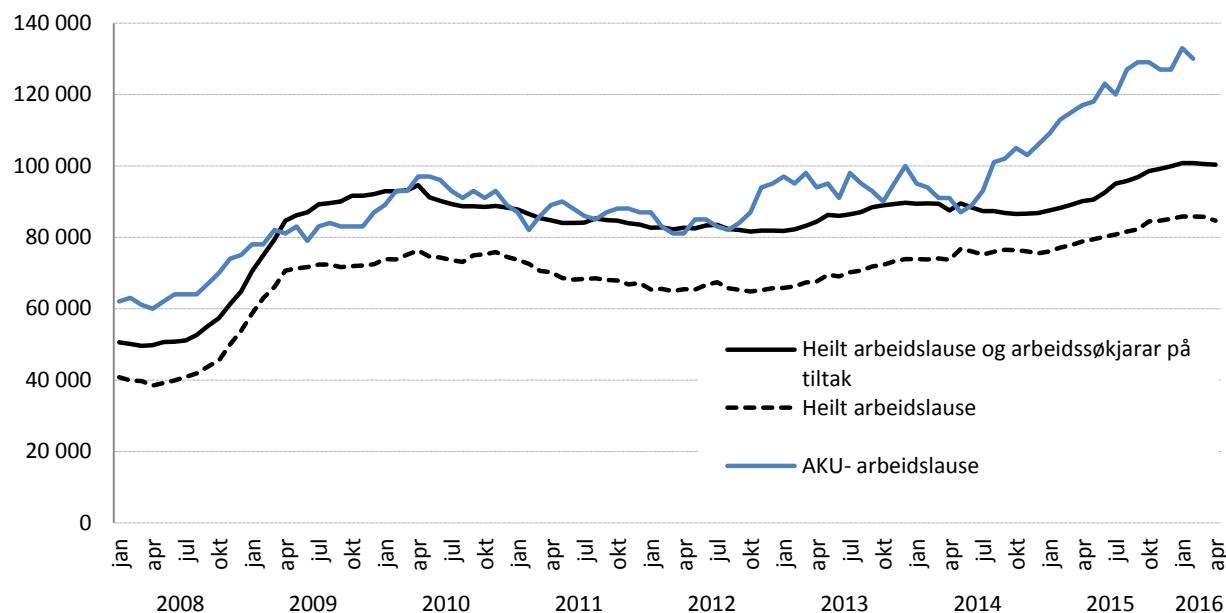
Færre arbeidslause i april

Bruttoarbeidsløysa, som er summen av heilt arbeidslause og arbeidssøkjarar på tiltak, minka med 200 personar i løpet av april, i følgje sesongjusterte tal frå NAV. Det er tredje månad på rad utan auke i bruttoarbeidsløysa. Sesongjustert gjekk talet på heilt arbeidslause ned med 1000 i løpet av april.

Bruttoarbeidsløysa var på 104 500, ein auke på 10 500 personar, eller 11 prosent, frå april i fjor. Bruttoarbeidsløysa svarer no til 3,8 prosent av arbeidsstyrken, mot 3,4 prosent same tid i fjor. Ved utgangen av april var det registrert 85 500 heilt arbeidslause hos NAV. Dette er 5 800 fleire enn same tid i fjor, og svarer til 3,1 prosent av arbeidsstyrken mot 2,9 prosent i april i fjor. Samanlikna med april i fjor har talet på delvis ledige auka med 5 300 personar, eller 17 prosent. Ved utgangen av april er det registrert 36 300 delvis ledige hos NAV.

Arbeidsløysa i følgje Statistisk Sentralbyrå (SSB) si arbeidskraftundersøking (AKU) auka med 3 000 frå november 2015 (gjennomsnitt for oktober-desember) til februar 2016 (gjennomsnitt for januar – mars), viser sesongjusterte tre-månaders gjennomsnittstal. Endringa er innafor feilmarginen.

Figur 1. Utviklinga i talet på registrerte heilt arbeidslause, bruttoarbeidsløysa og arbeidslause ifølge Statistisk sentralbyrå si arbeidskraftundersøking (AKU). Sesongjusterte tal. Januar 2008 – april 2016

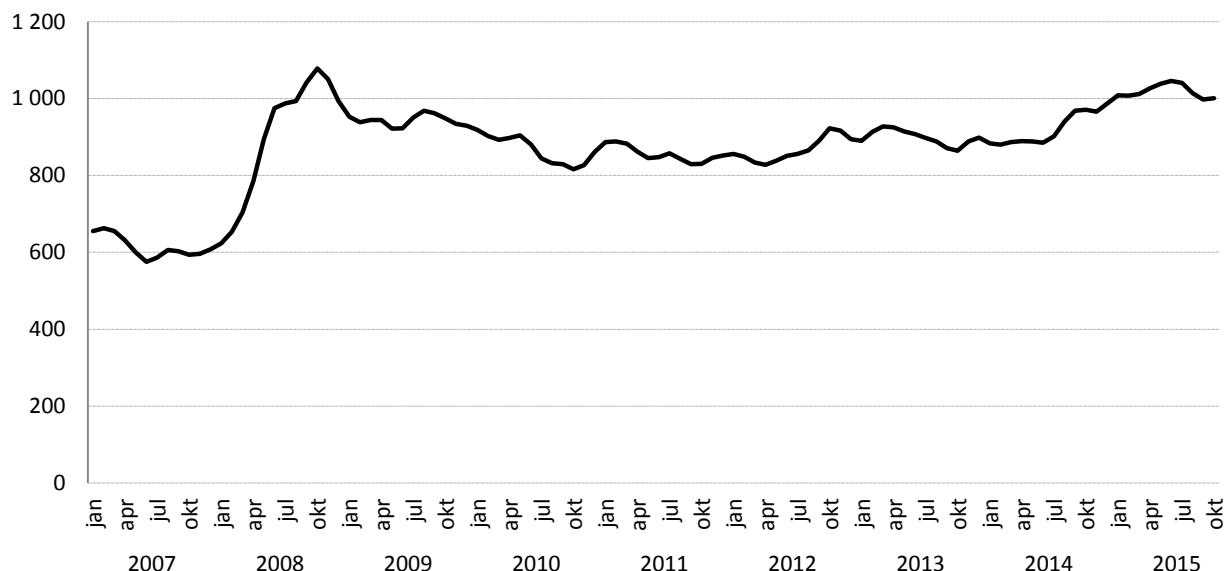
Kjelde: NAV og SSB

Mange nye arbeidssøkjarar

Tilgangen av nye arbeidssøkjarar¹ per yrkedag har minka litt dei siste månadene sett under eit, etter ein topp i desember (figur 2). Tilgangen av nye arbeidssøkarar er likevel framleis på eit høgt nivå, og i april vart det registrert 1000 nye arbeidssøkjarar per yrkedag viser sesongkorrigerte tal.

Ved utgangen av april var det registrert 12 800 heilt arbeidslause og arbeidssøkjarar på tiltak med arbeidssøkjarvarigheit under 4 veker. Dette er ein auke på 1 800 personar, eller 16 prosent, samanlikna med april i fjor. Det har vore ein uke i alle yrkesgrupper så nær som innan undervisning (figur 3). Målt i talet på personar har auken vore strekast innan industriarbeid med 300 fleire nye heilt arbeidslause eller arbeidssøkjarar på tiltak. Dette svarer til ein auke på 25 prosent. Etter industriarbeid har det komme flest nye heilt arbeidslause og arbeidssøkjarar på tiltak i yrkesgruppene reiseliv og transport og serviceyrker og anna arbeid, målt i talet på personar.

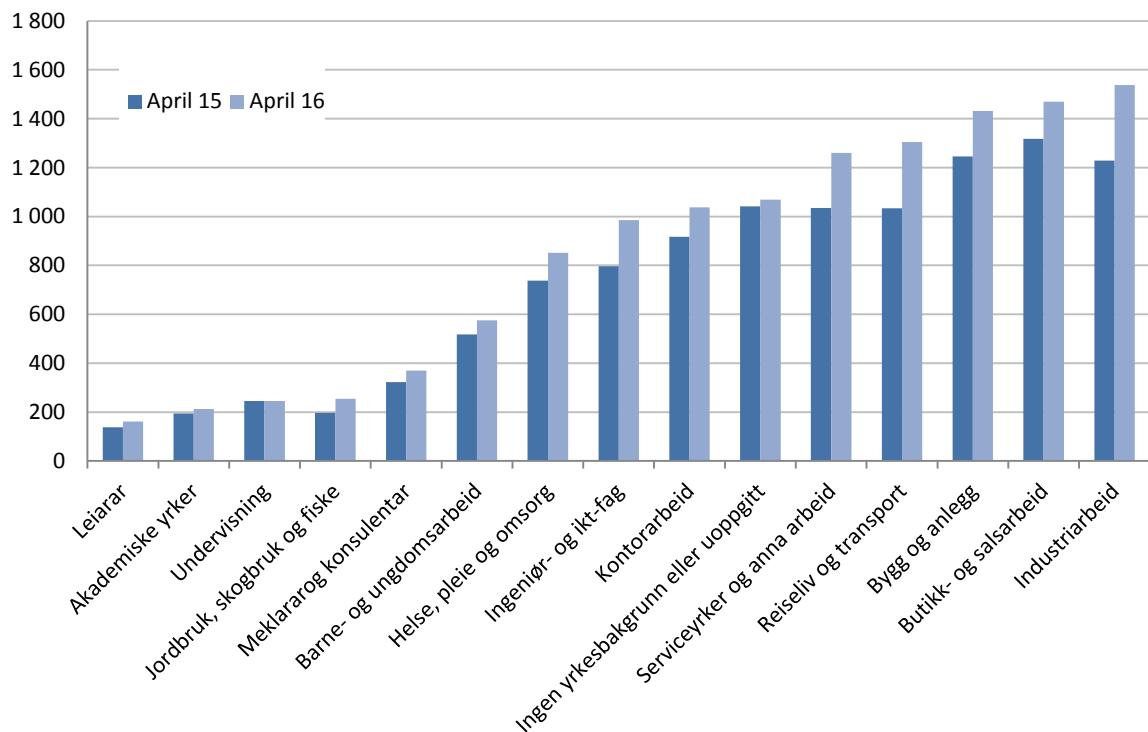
Figur 2. Tilgang av arbeidssøkjarar per yrkedag. Sesongjustert. Trend. Januar 2008 – april 2016

Kjelde: NAV

¹ Inkluderer heilt arbeidslause, delvis arbeidslause, arbeidssøkjarar på tiltak og andre arbeidssøkjarar.

Figur 3. Talet på heilt arbeidslause og arbeidssøkjarar på tiltak med arbeidssøkjavarighet under 4 veker, etter yrkesbakgrunn. April 2015 – april 2016

Kjelde: NAV

Utviklinga i internasjonal økonomi

IMF anslår i april at veksten i verdsøkonomien blir 3,2 prosent i 2016, dette er 0,2 prosentpoeng lågare enn prognosene i januar. Årsaka til nedjusteringa er at veksten i USA og Europa ikkje har teke seg opp slik som venta, samstundes som veksten i dei framveksande økonomiane er svakare enn tidlegare.

Industriproduksjonen i eurosena fall med 0,8 prosent frå januar til februar, i følgje sesongjusterte tal frå Eurostat. I EU samla var nedgangen på 0,7 prosent. Også produksjonen innan byggsektoren viste ein sesongjustert nedgang både i EU samla og i eurosena i februar. Trass i at arbeidsløysa i eurosena i februar var på det lågaste nivået sidan august 2011 er arbeidsløysa framleis høg med 10,3 prosent. Også i EU går arbeidsløysa berre sakte ned. I februar var arbeidsløysa i EU samla 8,9 prosent, ein nedgang på 0,8 prosentpoeng frå februar i 2016.

I USA vaks BNP i 4. kvartal i fjor med 1,4 prosent, målt som årleg rate. Dette er litt lågare enn veksten i 3. kvartal som var på 2,0 prosent. Nedgangen i arbeidsløysa i USA har stoppa opp dei siste månadene. Sesongjusterte tal viser at arbeidsløysa var på 5,0 prosent i mars, 0,1 prosentpoeng høgare enn i februar.

Utviklinga i norsk økonomi

I følgje SSB sitt konjunkturbarometer for industri og bergverk var det ein nedgang i samla industriproduksjon i første kvartal. Denne utviklinga er særleg driven av låg aktivitet i leverandørindustrien til oljesektoren. Konjunkturbarometeret viser at norske industrileiarar har generelt negative forventingar for 2. kvartal. Det er produsentar av investeringsvarer, det vil seia leverandørindustrien til oljesektoren, som er mest negative, men også produsentar av innsatsvarer har negative forventingar. Innan produksjonen av konsumvarer ventar ein ei meir positiv utvikling framover. Det er også venta eit vidare fall i sysselsettinga.

Varekonsumindeksen til SSB viser ein nedgang på 0,3 prosent i hushalda sitt varekonsum frå februar til mars. Samanlikna med mars i fjor var varekonsumet 5,3 prosent lågare. Også omsetninga, målt i volum, i detaljhandelsverksemidene gjekk ned med 0,7 prosent frå februar til mars i år. Samla gir desse to tala eit bilet på ei svak utvikling i privat konsum.

Talet på løyve til å setja i gang nye bustader, målt i bruksareal, gjekk ned med 12 prosent frå februar til mars, viser sesongjusterte tal frå SSB. Desse tala kan variera noko frå månad til månad, og trenden er ei utflating i talet på nye løyver frå november. Frå april 2015 til april 2016 var det ein auke på 11% samanlikna med perioden april 2015 til april 2015.

Høgast bruttoarbeidsløyse i bygg og anlegg

Sesongjusterte tal viser bruttoarbeidsløysa utvikla seg ulikt i ulike yrkesgrupper i april. Målt i talet på personar var auken størst i yrkesgruppene serviceyrker og anna arbeid og innan reiseliv og transport. Nedgangen var størst i innan bygg og anlegg og industriarbeid. Tabell 1 i tabellvedlegget viser den sesongjusterte bruttoarbeidsløysa for dei ulike yrkesgruppene frå og med april 2015.

Samanlikna med april i fjor har bruttoarbeidsløysa auka i alle yrkesgrupper så nær som innan undervisning og blant personar med ingen eller uoppgitt yrkesbakgrunn. Auken er størst innan ingeniør- og ikt-fag (48 %) og blant meklarar og konsulentar (28 %), jamfør figur 4.

Bruttoarbeidsløysa er høgast blant personar med bakgrunn frå bygg og anlegg med 6,6 prosent av arbeidsstyrken og innan industriarbeid med 6,2 prosent, jamfør figur 5. Lågast bruttoarbeidsløyse finn vi i undervisning med 0,9 prosent av arbeidsstyrken og akademiske yrke med 1,3 prosent.

Ingeniør- og ikt-fag

Samanlikna med april i fjor har bruttoarbeidsløysa auka med 48 prosent i denne yrkesgruppa. Ved utgangen av april var 8 900 personar registrert som anten heilt arbeidslause eller arbeidssøkjurar på tiltak med bakgrunn frå ingeniør- og ikt-fag. Dette er 2 900 fleire enn same tid i fjor. Auken er klart størst innan oljeyrka. Blant ingeniørar og teknikarar er det 1 500 fleire arbeidslause enn same tid i fjor, og halvparten av denne auken har kome blant ingeniørar innan petroleum, bergeverk og metallurgi. Blant sivilingeniørar og sivilarkitektar er det 800 fleire heilt arbeidslause og arbeidssøkjurar på tiltak enn i april i fjor. Det meste av denne auken, 500 personar, har komme blant sivilingeniørar innan geofag, petroleumsteknologi og metallurgi.

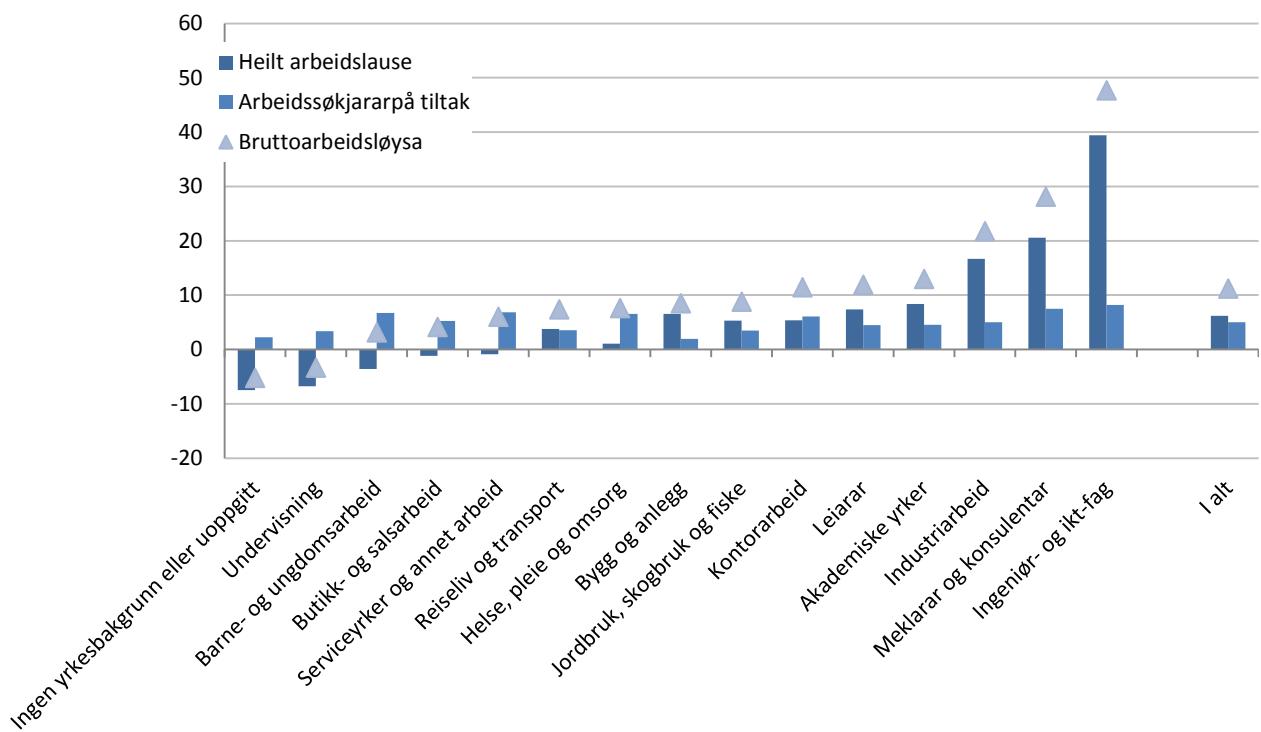
Bygg og anlegg

I april var 13 400 personar med bakgrunn frå bygg og anlegg registrert som heilt arbeidslause eller arbeidssøkjurar på tiltak. Dette er 1000 fleire enn same tid i fjor, ein auke på 8 prosent. Det er særleg blant elektrikarar at arbeidsløysa har auka, med 400 fleire (53 %) enn i april i fjor. Blant snikkarar og tømrarar er det 400 færre arbeidslause, ein nedgang på 12 prosent .

Industriarbeid

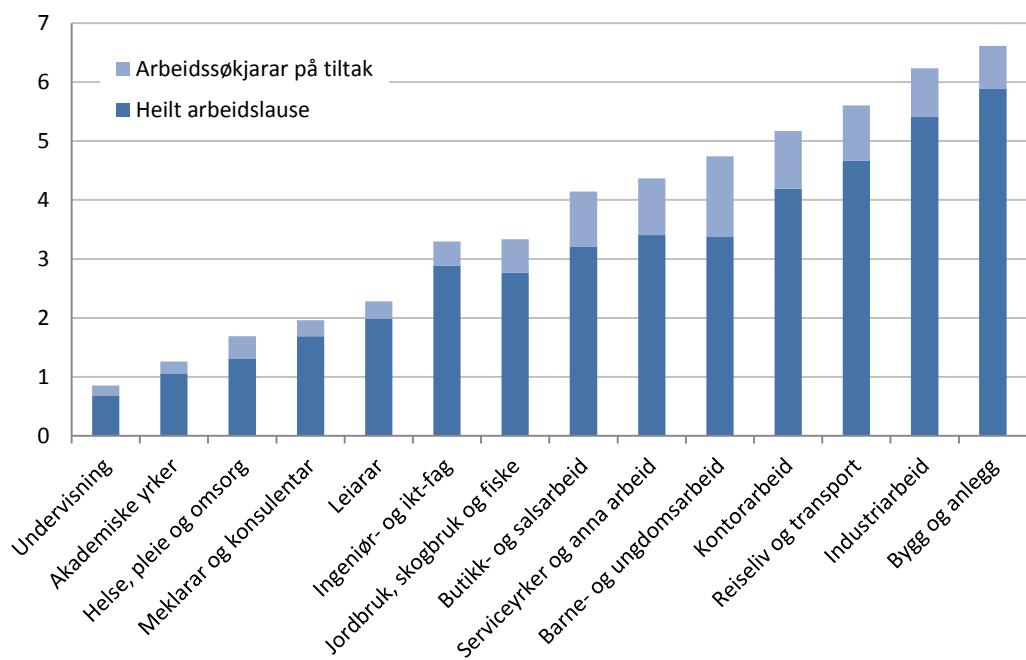
Det var 13 800 heilt arbeidslause eller arbeidssøkjurar på tiltak registrert med bakgrunn frå industriarbeid registrert hos NAV i april. Dette er 2 500 fleire enn same tid i fjor, ein auke på 22 prosent. Målt i talet på personar er auken størst blant prosess- og maskinoperatørar, særleg blant operatørar innan boring. Også blant støyparar, sveisarar og platearbeidarar og blant automatikarar og elektriske montørar har det vore ein monaleg auke i bruttoarbeidsløysa.

Figur 4. Prosentvis endring i bruttoarbeidsløysa, dekomponert i endring for heilt arbeidslause og arbeidssøkjarar på tiltak etter yrkesbakgrunn. April 2015 – april 2016

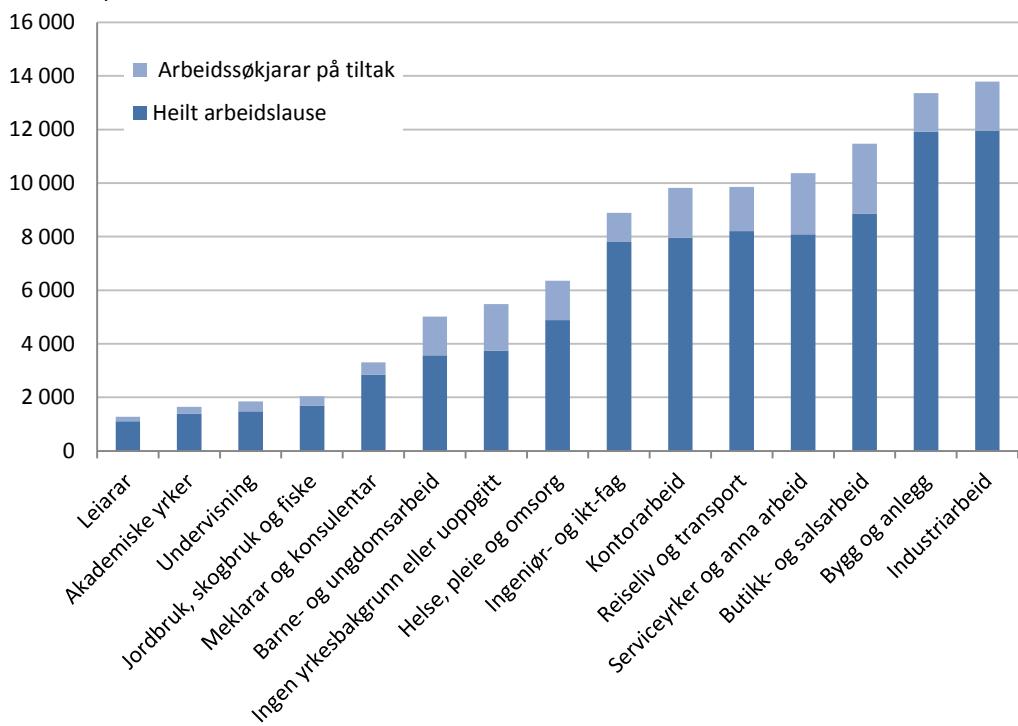
Kjelde: NAV

Figur 5. Bruttoarbeidsløysa fordelt på heilt arbeidslause og arbeidssøkjarar på tiltak i prosent av arbeidsstyrken etter yrkesbakgrunn. April 2016

Kjelde: NAV

Figur 6. Bruttoarbeidsløysa fordelt på heilt arbeidslause og arbeidssøkjarar på tiltak etter yrkesbakgrunn. Talet på personar. April 2016

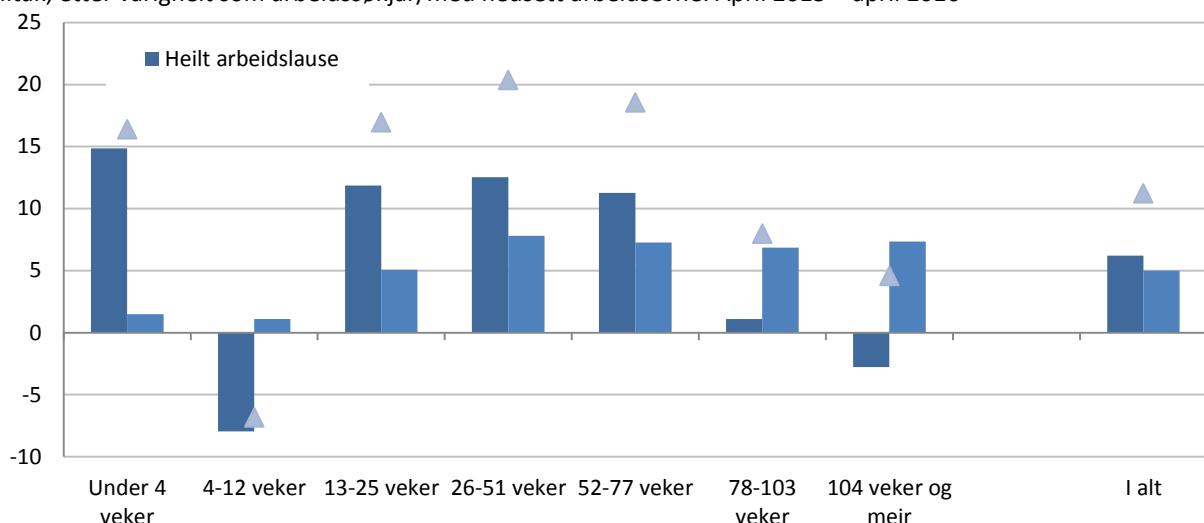

Kjede: NAV

Varigheit som arbeidssøkjar

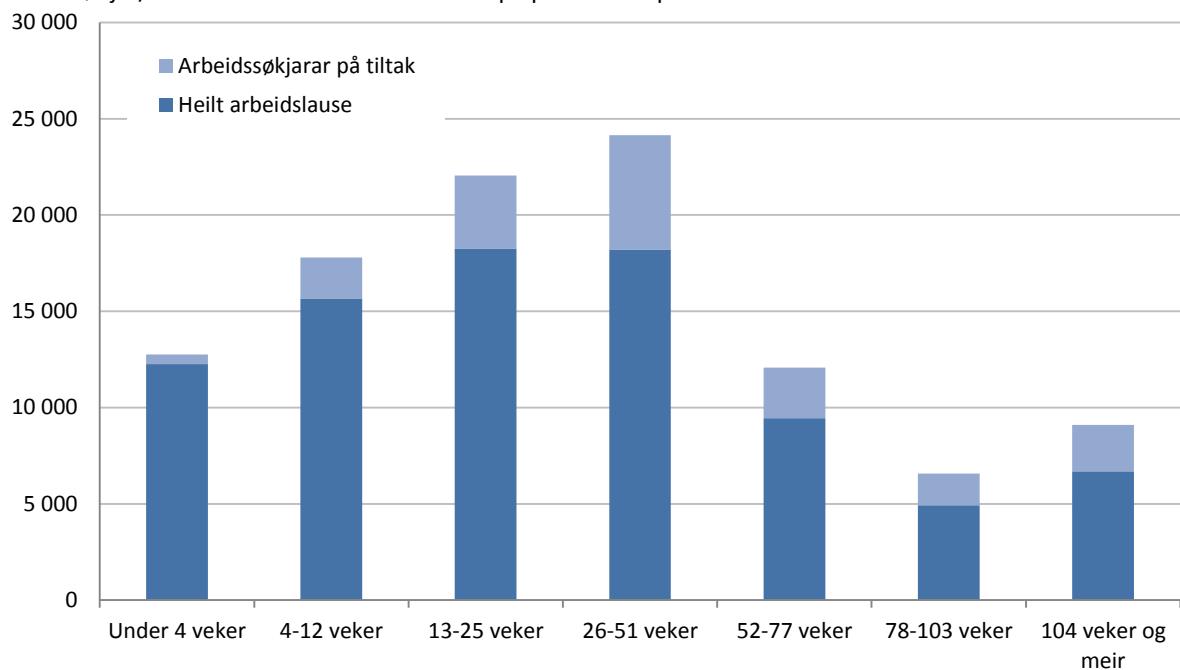
Samanlikna med april i fjor er det berre for dei med varigheit som arbeidssøkjar mellom 4 og 12 veker at bruttoarbeidsløysa har gått ned (figur 7). Auken er størst for dei med varigheit mellom eit halvt og eit år, der det noe er 20 prosent fleire heilt arbeidslause og arbeidssøkjarar på tiltak samanlikna med april i fjor. Halvparten av dei som er registrert som heilt arbeidslause eller arbeidssøkjarar på tiltak i april har vore registrert i under eit halvt år, medan 73 prosent har vore registrert mindre enn eit år.

Figur 7. Prosentvis endring i bruttoarbeidsløysa, dekomponert i endring i heilt arbeidslause og arbeidssøkjarar på tiltak, etter varigheit som arbeidssøkjar/med nedsett arbeidsevne. April 2015 – april 2016

Kjelde: NAV

Figur 8. Bruttoarbeidsløysa fordelt på heilt arbeidslause og arbeidssøkjarar på tiltak, etter varigheit som arbeidssøkjar/med nedsett arbeidsevne. Talet på personar. April 2016

Kjelde: NAV

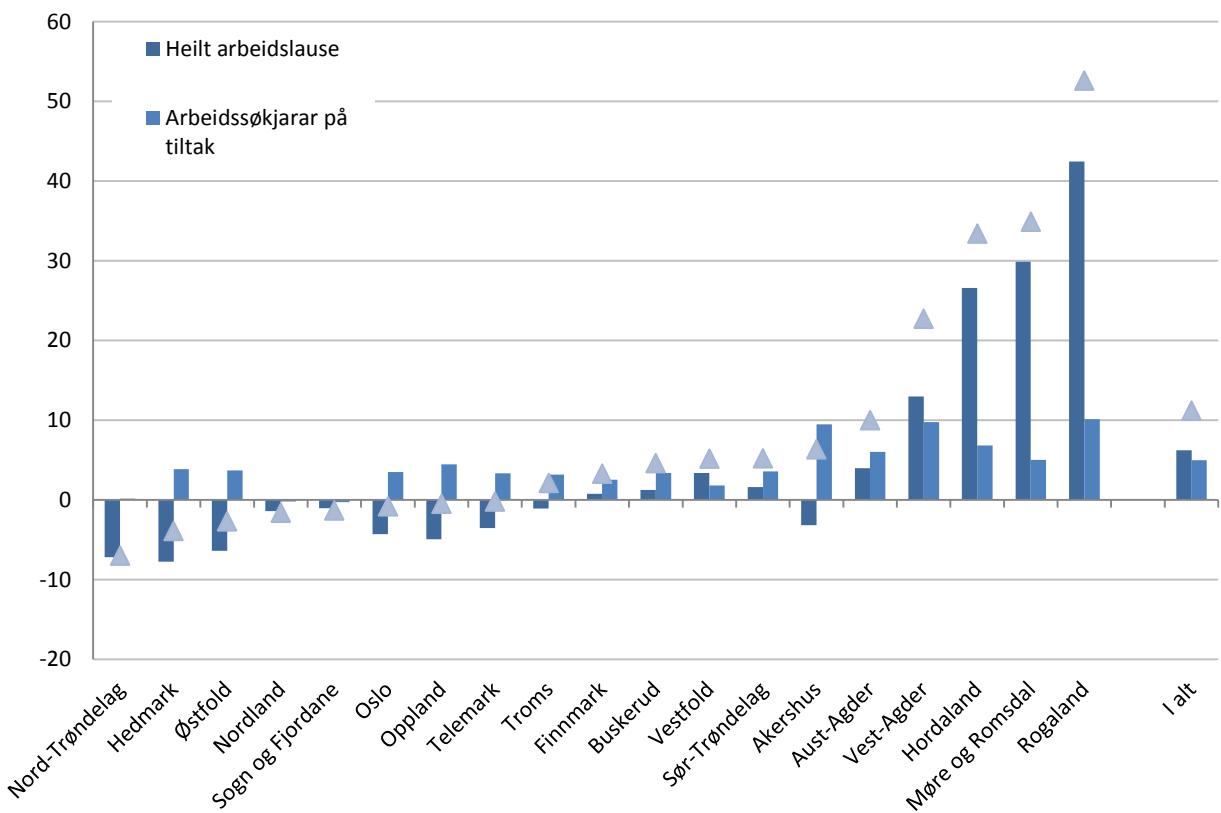
Store forskjellar mellom fylka

I følgje sesongjusterte tal har bruttoarbeidsløysa gått ned eller halde seg uendra i mange fylke. Sogn- og Fjordane har hatt den største prosentvise nedgangen i april, deretter kjem Nordland og Østfold. Bruttoarbeidsløysa har auka mest i Hordaland og i Oppland i april.

Samanlikna med april i fjor har bruttoarbeidsløysa auka mest i Rogaland (53%) og i Møre og Romsdal (35 %) og i Hordaland (33 %). Dette er fylke med mange sysselsette i oljerelaterte næringer. Nedgangen i bruttoarbeidsløysa det siste året er størst i Nord-Trøndelag (-7%) og i Hedmark (-4%).

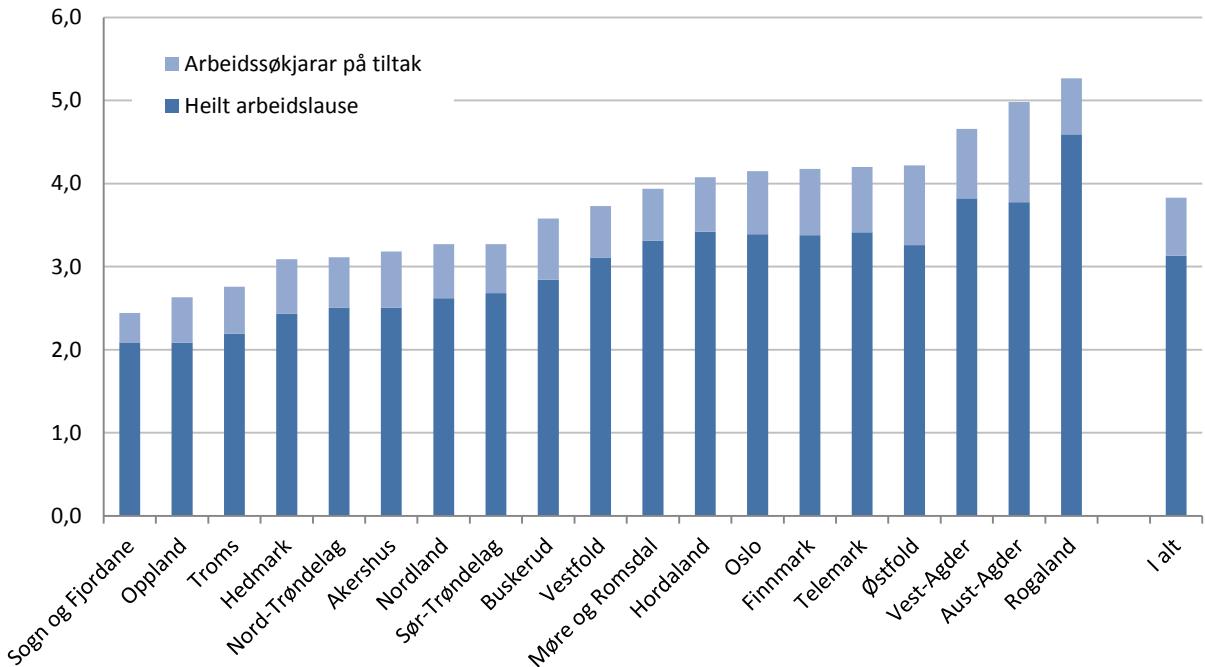
Som del av arbeidsstyrken er bruttoarbeidsløysa høgast i Rogaland (5,3 %) og i Aust-Agder (5,0 %), og lågast i Sogn og Fjordane (2,4 %) og Oppland (2,6 %).

Figur 9. Prosentvis endring i bruttoarbeidsløysa dekomponert i endring i heilt arbeidslause og arbeidssøkjarar på tiltak, etter fylke. April 2015 –april 2016

Kjelde: NAV

Figur 10. Bruttoarbeidsløysa i prosent av arbeidsstyrken etter fylke. April 2016

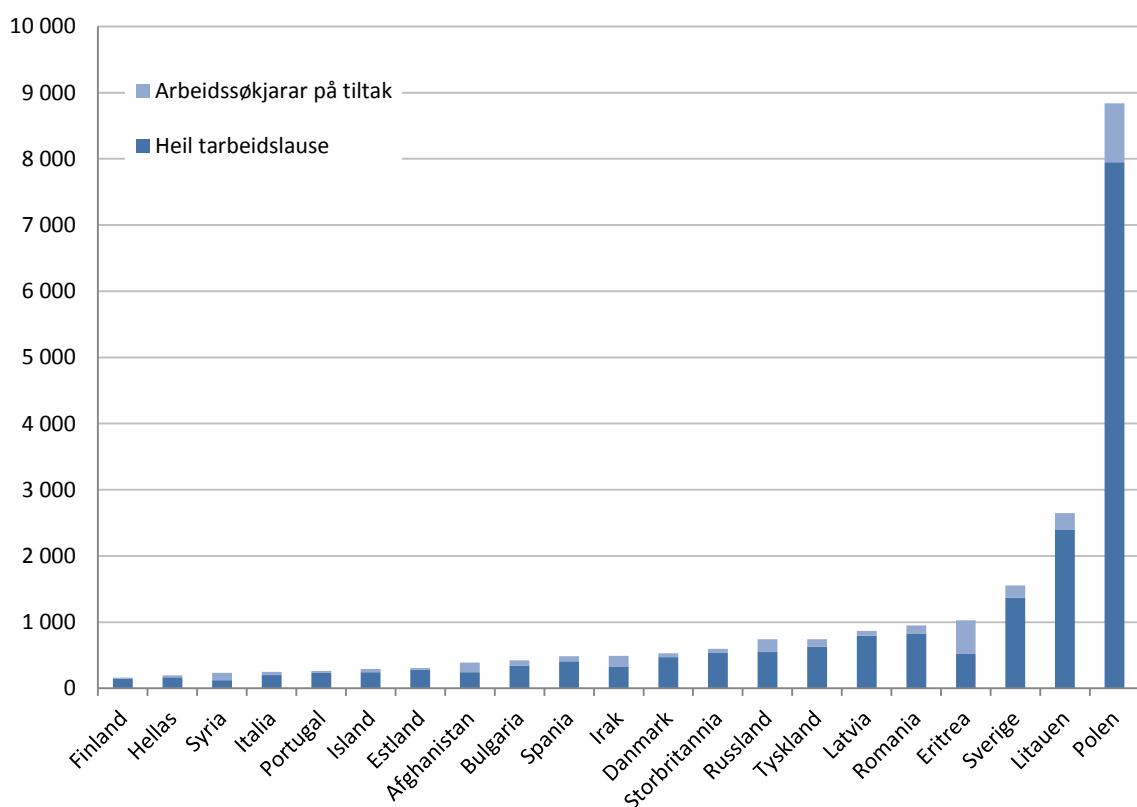
Kjelde: NAV

Arbeidsløysa blant innvandrarar

Figur 11 viser bruttoarbeidsløysa for statsborgarar frå dei landa som har hatt den støste innvandringa til Noreg dei siste åra. Flest statsborgarar frå Polen(8 800) var registrert som heilt arbeidslause eller arbeidssøkjarar på tiltak i april. Deretter kjem statsborgarar frå Litauen (2 600) og Sverige (1 600).

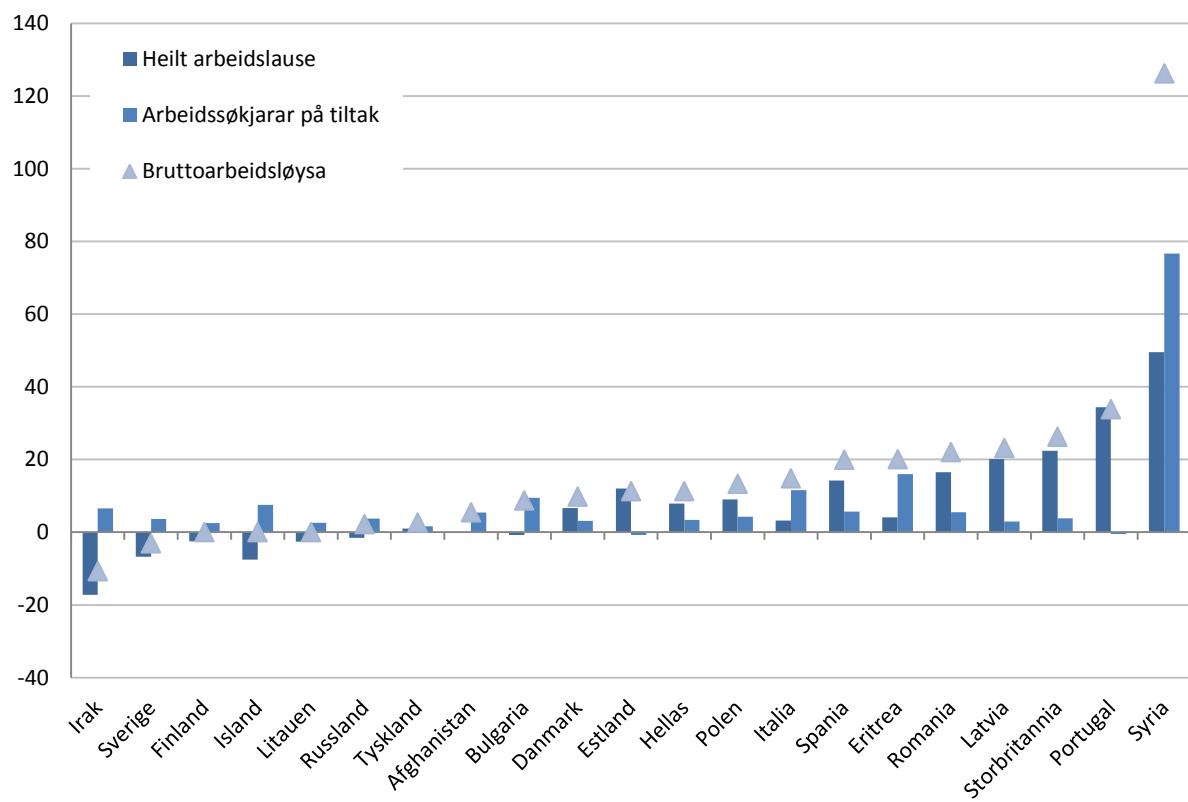
Samanlikna med april i fjar har bruttoarbeidsløysa auka mest for statsborgarar frå Syria(126%), Portugal (34 %) og Storbritannia (26 %) (sjå figur 12). Trass i den store prosentvise auken for statsborgarar frå Syria er nivået på bruttoarbeidslause frå Syria lågt med 200 personar.

Figur 11. Bruttoarbeidsløysa dekomponert i heilt arbeidslause og arbeidssøkjarar på tiltak, etter statsborgarskap. Talet på personer i april 2016

Kjelde: NAV

Figur 12. Prosentvis endring i bruttoarbeidsløysa, dekomponert i endring i heilt arbeidslause og arbeidssøkjarar på tiltak, etter statsborgarskap. April 2015 – april 2016

Kjelde: NAV

Tabellvedlegg

Tabell 1. Utviklinga i summen av registrerte arbeidslause og arbeidssøkjarar på tiltak, etter yrkesbakgrunn. April 2015 –april 2016. Sesongjusterte tal

	apr. 15	mai. 15	jun. 15	jul. 15	aug. 15	sep. 15	okt. 15	nov. 15	des. 15	jan. 16	feb. 16	mar. 16	apr. 16
Leiarar	1 131	1 126	1 122	1 147	1 171	1 171	1 240	1 235	1 256	1 263	1 260	1 260	1 266
Ingeniør- og ikt-fag	5 913	6 101	6 369	6 590	6 900	7 288	7 727	7 978	8 138	8 431	8 538	8 617	8 719
Undervisning	2 168	2 069	2 193	2 205	2 207	2 214	2 222	2 198	2 203	2 203	2 163	2 160	2 104
Akademiske yrker	1 456	1 481	1 510	1 513	1 516	1 492	1 520	1 546	1 536	1 609	1 606	1 614	1 644
Helse, pleie og omsorg	5 844	5 814	5 895	5 932	5 942	6 037	6 077	6 171	6 136	6 178	6 171	6 186	6 284
Barne- og ungdomsarbeid	4 976	4 966	5 033	5 447	5 386	5 164	5 215	5 210	5 186	5 230	5 233	5 157	5 137
Meklarar og konsulentar	2 612	2 628	2 697	2 824	2 918	2 973	3 056	3 097	3 144	3 250	3 271	3 327	3 355
Kontorarbeid	8 540	8 534	8 604	8 769	8 800	9 075	9 227	9 248	9 331	9 423	9 462	9 469	9 518
Butikk- og salsarbeid	10 590	10 496	10 637	10 911	10 910	10 875	11 016	10 951	11 166	11 107	11 167	11 110	11 025
Jordbruk, skogbruk og fiske	1 816	1 798	1 865	1 926	1 916	1 900	1 952	1 929	1 947	1 975	2 009	2 026	1 981
Bygg og anlegg	10 887	11 220	11 486	11 765	11 966	12 100	12 173	12 149	12 078	12 203	12 063	12 025	11 820
Industriarbeid	10 602	10 603	11 130	11 419	11 834	12 219	12 731	12 914	13 101	13 187	13 101	13 118	12 922
Reiseliv og transport	8 759	8 761	8 822	8 949	8 999	9 026	9 128	9 203	9 236	9 324	9 374	9 256	9 408
Serviceyrker og anna arbeid	9 426	9 397	9 540	9 744	9 611	9 723	9 782	9 832	9 862	9 884	9 878	9 828	10 000
Ingen yrkesbakgrunn eller uoppgett	5 520	5 359	5 641	5 742	5 715	5 597	5 703	5 598	5 601	5 568	5 402	5 305	5 248

Kjelde: NAV

Tabell 2. Utviklinga i summen av registrerte arbeidslause og arbeidssøkjarar på tiltak etter fylker. April 2015–april 2016. Sesongjusterte tal

	apr. 15	mai. 15	jun. 15	jul. 15	aug. 15	sep. 15	okt. 15	nov. 15	des. 15	jan. 16	feb. 16	mar. 16	apr. 16
Østfold	5 975	6 026	5 988	6 197	6 141	6 069	6 022	5 980	5 952	5 918	6 022	5 927	5 825
Akershus	9 063	9 040	9 248	9 552	9 608	9 705	9 861	9 891	9 891	9 827	9 775	9 717	9 654
Oslo	14 944	14 563	14 862	14 935	14 901	14 863	14 907	14 879	14 872	14 897	14 774	14 717	14 823
Hedmark	2 938	2 901	2 913	2 968	2 958	2 863	2 910	2 905	2 883	2 891	2 779	2 836	2 834
Oppland	2 385	2 309	2 386	2 429	2 406	2 452	2 474	2 408	2 385	2 389	2 351	2 335	2 376
Buskerud	4 776	4 832	4 939	4 970	5 001	5 032	5 095	5 064	5 033	5 082	5 063	5 031	5 007
Vestfold	4 292	4 263	4 314	4 472	4 431	4 432	4 523	4 344	4 427	4 449	4 475	4 461	4 512
Telemark	3 537	3 547	3 514	3 501	3 490	3 550	3 547	3 525	3 516	3 558	3 620	3 584	3 536
Aust-Agder	2 536	2 454	2 598	2 624	2 770	2 791	2 795	2 743	2 779	2 861	2 843	2 813	2 795
Vest-Agder	3 441	3 425	3 468	3 648	3 725	3 787	3 841	3 927	3 971	4 132	4 137	4 168	4 217
Rogaland	8 543	8 790	9 294	9 986	10 341	10 944	11 780	12 176	12 563	13 099	12 995	12 970	13 027
Hordaland	8 120	8 299	8 566	9 011	9 010	9 281	9 647	10 080	10 036	10 370	10 480	10 618	10 810
Sogn & Fjordane	1 272	1 237	1 256	1 244	1 241	1 271	1 289	1 339	1 371	1 395	1 384	1 304	1 253
Møre & Romsdal	3 857	3 865	3 995	4 203	4 450	4 433	4 635	4 770	4 843	4 882	4 991	5 153	5 207
Sør-Trøndelag	4 874	4 906	4 924	5 021	5 038	5 045	5 114	5 154	5 155	5 228	5 251	5 183	5 136
Nord-Trøndelag	2 179	2 177	2 227	2 278	2 288	2 265	2 241	2 205	2 185	2 096	2 096	2 059	2 033
Nordland	3 876	3 856	3 912	3 926	3 895	3 891	3 941	3 943	3 972	3 916	3 888	3 892	3 824
Troms	2 187	2 154	2 273	2 278	2 349	2 299	2 261	2 238	2 242	2 258	2 286	2 259	2 238
Finnmark	1 519	1 553	1 594	1 559	1 585	1 572	1 526	1 537	1 623	1 661	1 632	1 607	1 582

Kjelde: NAV